

สรุปการเข้าพื้นที่

โครงการ“การบูรณาการความรู้สู่ชุมชนเพื่อพัฒนาอาชีพและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก”

วันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ บ.ทุ่งใหญ่ ต.ทุ่งใหญ่ อ.กันทรลักษ์ จ.ศรีสะเกษ

จุดที่๑ แปลงนายกิมฮง บุญมี

จำนวนผู้ร่วมลงพื้นที่ ๑๓ คน

วัตถุประสงค์ ติดตามความก้าวหน้าเกษตรกร เรื่องการปลูกผักในโรงเรือน

ประเด็นที่๑ การเข้าพื้นที่ของนายกิมฮง บุญมี เพื่อติดตามความก้าวหน้าในการปลูกผักในโรงเรือน โดย ศ.ดร. กนก วงษ์ตระหง่าน และคณาจารย์มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ซึ่งมีความก้าวหน้าในการสร้างโรงเรือนและปลูกผักในระดับที่น่าพึงพอใจ ซึ่งรายได้จากการขายผักที่เกษตรกรคำนวณและวางแผนการขายไว้อยู่ที่ ๒,๐๐๐ บาท หลังจากหักต้นทุนแล้วจากผักที่ปลูกในโรงเรือน ขนาด ๓ x ๑๔ เมตร (ซึ่งเคยใช้โรงเรือนหลังนี้เป็นที่เพาะกล้าแล้วได้เปลี่ยนมาปลูกผักแทน)

สรุปความก้าวหน้า

จากครั้งก่อนพื้นที่ด้านหน้าบ้านสร้างโรงเรือนได้ทั้งหมด ๑๑ หลัง (ซึ่งตามแผนวางไว้จะสร้าง ๑๐ โรงเรือน)

- โดยสร้างเสร็จสมบูรณ์พร้อมวางระบบน้ำและปลูกผักแล้ว ๓ หลัง

- ขึ้นโครงและมุงหลังคาโรงเรือนแต่ยังไม่ปลูกผักยังไม่วางระบบน้ำอีก ๔ หลัง ณ ปัจจุบันคือวันที่ ๒

พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ได้ปลูกหอมแบ่งไป ๒ โรงเรือน อีก ๒ โรงเรือนกำลังเตรียมดิน

- ขึ้นเสาโรงเรือนไว้ ยังสร้างไม่เสร็จอีก ๔ หลัง ณ ปัจจุบันคือวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ยังไม่มีการสร้างต่อสำหรับปลูกผัก มีผักที่กำลังปลูกอยู่ในขณะนี้คือ

โรงเรือนที่ ๑ ผักกาดขาวปลูกเมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๐ อายุผักได้ ๓๑ วัน ซึ่งพร้อมขายในบางส่วน

ณ ปัจจุบันคือวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ได้ขายผักชุดเดิมแล้งปลูกชุดใหม่เป็นผักกวางตุ้ง ๑ แปลง อายุผักประมาณ ๑๕ วัน

โรงที่ ๒ ผักคะน้าปลูกเมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๐ อายุได้ ๒๗ วัน ได้ขายผักชุดเดิมแล้ว ณ ปัจจุบันคือวันที่

๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ได้ปลูกผักกาดเขียวปลี ๑ แปลงซึ่งอายุ ๒๕ วัน สามารถเก็บจำหน่ายได้

โรงเรือนที่ ๓ ผักกาดเขียว ปลูกเมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๐ อายุได้ ๒๖ วันเก็บออกจำหน่ายหมด ณ

ปัจจุบันคือวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ กำลังเตรียมแปลงสำหรับปลูกผักชุดใหม่ที่เพราะไว้ คือผักกาดขาว ผักกวางตุ้ง

ปัญหาที่พบในแปลง

๑. โรคระบาดในผักบางส่วนซึ่งไม่ได้ระบาดทั้งแปลง ผักมีอาการใบหยิก/ใบต่าง/เพี้ยน และโรครากปมจากไส้เดือนฝอย

แนวทางการแก้ไขปัญหา

- เก็บตัวอย่างพืชและดินบริเวณที่พืชแสดงอาการเป็นโรคมานำให้อาจารย์ทางคณะเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีที่เชี่ยวชาญช่วยวิเคราะห์ และแนะนำทางแก้ไขปัญหา

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- อยากให้ภายในกลุ่ม นายกิมฮอง บุญมี ทำเป็นศูนย์ฝึกให้กับสมาชิกชุมชนในกลุ่มที่สนใจให้เกิดความเชี่ยวชาญและแยกทำในพื้นที่ของตนเองได้

- ให้มีกิจกรรมในพื้นที่เพิ่มขึ้นเป็นรายได้เสริม เช่น การทำโรงเพาะเห็ด อาทิเห็ดขอนขาว เห็ดนางฟ้า

โดย ศ.ดร.กนก วงษ์ตระหง่าน

จุดที่ ๒ บ.โนนสูง ต.กระแซง อ.กันทรลักษ์ ณ องค์การศึกษาเรียนรู้วิสาหกิจชุมชน โดยมีนายคำนิง สมใจ เป็นผู้ดูแล

วัตถุประสงค์ ติดตามความก้าวหน้าในการทำโรงเรือนและทำการเกษตรเพื่อสร้างรายได้เพื่อขยายกลุ่มเกษตรกรเป้าหมาย

ประเด็นที่ ๑ พัฒนาให้เป็นศูนย์เรียนรู้ขยายโรงเรือนปลูกผักให้ได้ ๕๐ หลัง ทำโรงเรือนเพาะเห็ด ๒๐ โรง ขยายปลีกล้วย ๒๐ บ่อ ซึ่งให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการขยายต่อไปเพื่อให้คนสนใจและคนภายนอกเข้ามาศึกษาเรียนรู้ โดย ศ.ดร.กนก วงษ์ตระหง่าน

สรุปความก้าวหน้า

จากครั้งที่แล้วที่สร้างโครงโรงเรือนเสร็จไป ๒ หลังแต่ยังไม่มุงหลังคา ณ ปัจจุบันคือวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เกษตรกรได้สร้างโรงเรือนสำหรับปลูกผักไว้ ๓ หลัง ขนาดโรงเรือนที่สร้างกว้าง ๒.๒ เมตร ยาว ๑๐ เมตร ๑ หลังยังไม่มุงหลังคา และขาด ๓ x ๑๐ เมตร ที่มุงหลังคาเสร็จ ๒ หลัง

ปัญหาที่พบ คือ เกษตรกรยังไม่มีอุปกรณ์สำหรับทำโรงเรือนให้เสร็จสมบูรณ์

แนวทางการแก้ไขปัญหา ทางโครงการช่วยแนะนำและหาอุปกรณ์สนับสนุนในบางส่วนเพื่อเป็นโรงเรือนต้นแบบ

สรุปการเข้าพื้นที่

โครงการ“การบูรณาการความรู้สู่ชุมชนเพื่อพัฒนาอาชีพและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก”

วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ บ้านศรีโคอก ต.เมืองศรีโค อ.วารินชำราบ จ.อุบลราชธานี

จำนวนคนลงพื้นที่ ๑๒ คน

จุดที่ ๑ แปลงพ่อสุวรรณ สิทธิธัง กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์บ้านศรีโคอก

วัตถุประสงค์ ติดตามความก้าวหน้าของกลุ่มเกษตรกรในการทำกิจกรรมแปลงเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน
ประเด็นที่ ๑ คัดการวางระบบน้ำให้กับเกษตรกรโดยวางอย่างเป็นระบบครอบคลุมพื้นที่ให้สะดวกต่อการใช้สอย
และเพียงพอต่อการปลูกพืช ตารางวางแผนการเพาะปลูกในแต่ละช่วง/คำแนะนำการเพาะปลูกขนาดตาม
มาตรฐานที่เท่ากันที่จะใช้คำนวณรายได้/โรง/ชนิดพืช/ระยะเวลาปลูก โดย ศ.ดร.กนก วงษ์ตระหง่าน

ประเด็นที่ ๒ การวางแผนการปลูกพืชที่หลายหลายช่วงอายุเพื่อเพิ่มรายได้หลายทางให้กับกลุ่มเกษตรกรและใช้
พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้พื้นที่ โดย รศ.ดร.อริยาภรณ์ พงษ์รัตน์

ประเด็นที่ ๓ มีการสรุปงานจากครั้งที่ผ่านมาเป็นความก้าวหน้าของกลุ่ม

- เริ่มจากการทำปุ๋ยหมัก
- ทำวัสดุเพาะผักบนโต๊ะ สูตร ๕๓๑๑ คือเศษใบไม้ ๕ ส่วน ปุ๋ยคอก ๓ ส่วน แกลบดำ ๑ ส่วน รำ ๑ ส่วน รดด้วย พต.๑และพต.๓ คลุกเคล้าและหมักไว้ ๑ เดือนสามารถใช้ปลูกพืชได้
 - มีการทำโรงเรือน ๓ หลัง ค่ะน้ำ ผักกาดหอม กวางตุ้ง
 - มีผักที่ปลูกในแปลงกลางแจ้งคือผักบุ้ง ๒ แปลง และได้เก็บขายบางส่วน จำนวน๑๗มัด มัดละครึ่ง กิโลกรัม ขายได้เงิน ๑๗๐ บาท
 - มีการปลูกทานตะวัน กล้วยน้ำว่า ตระไค้ เป็นแนวรั้วในบริเวณแปลงเกษตร

ปัญหาในการดำเนินกิจกรรม

วัสดุเพาะไม่พอ / กำลังคนไม่พอ

- สมาชิกมีเวลาในการทำกิจกรรมร่วมกันน้อยเนื่องจากทำงานประจำกัน
- แผนในอนาคตอย่างทำเครื่องย่อยวัสดุเพาะ
- การปฏิบัติงานไม่ตรงตามแผนที่วางไว้

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- ฝากตารางการวางแผนของพืชแต่ละชนิด
- บันทึกการขาย รายรับ-รายจ่าย
- การพูดคุยระหว่างสมาชิกของกลุ่มในการทำกิจกรรม มีการแยกจากสุมไม่ทำส่วนตัวเมื่อชำนาญแล้ว

โดย ศ.ดร.กนก วงษ์ตระหง่าน

จุดที่ ๒ บ้านหนองบัว ต.ขามใหญ่ อ.เมือง จ.อุบลราชธานี

วัตถุประสงค์ ติดตามการปลูกผักในโรงเรือนของกลุ่มเกษตรกร

ประเด็นที่๑ กิจกรรมที่ทำอยู่มีความก้าวหน้าและมีปัญหาภาพรวมเป็นไปในทิศทางไหน โดย ศ.ดร.กนก วงษ์ตระหง่าน ได้ฝากให้ทางหัวหน้ากลุ่มคือผู้ใหญ่บ้าน ๑. มีเวลาดูแลมากขึ้น ๒.แก้ไขเรื่องดินที่ให้ตามคำแนะนำ ๓.ปรึกษาเรื่องการปลูกพืชจาก รศ.ดร.บุญส่ง เอกพงษ์

ประเด็นที่๒ รศ.ดร.บุญส่ง เอกพงษ์ แนะนำ ให้คลุมปุ๋ยคอกหรืออินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยหมักลงในแปลงปลูกให้ลึก ๑๕-๒๐ ซม. หมักในแปลง ๒ สัปดาห์ค่อยปลูกจะทำให้มีธาตุอาหารในดินมากขึ้นและหลังจากเก็บผลผลิตในแต่ละรอบเสร็จให้ใส่ปุ๋ยคอกปุ๋ยหมักลงในแปลงปลูกให้สม่ำเสมอ

ปัญหาในการดำเนินกิจกรรม

- เวลาในการดำเนินกิจกรรมร่วมกันระหว่างสมาชิกกับหัวหน้ากลุ่มน้อย
- ความชำนาญในการปลูกผัก การเพาะเมล็ด
- การเตรียมดิน/การเติมปุ๋ยคอก

แนะนำเพิ่มเติม

- จัดการเรื่องดินให้ได้
- ปุ๋ยหมักใส่ให้สม่ำเสมอ
- นำคำแนะนำจากผู้รู้และปุ๋ยที่ทำไว้มาใช้จริง
- สมาชิกใส่ใจมากขึ้น โดย ศ.ดร.กนก วงษ์ตระหง่าน

สรุปโดย นางสาววนิสา ตุมพิทักษ์

นักวิชาการ

สรุปปัญหาการลงพื้นที่ในวันที่ ๒-๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

ในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ และพื้นที่บ้านหนองบัว

พื้นที่กันทรลักษณ์ (แปลงนาย กิมฮง บุญมี)

ปัญหา	การแก้ปัญหา
<p><u>ปัญหาการปลูกผัก</u> ผักมีการเจริญไม่สม่ำเสมอ บางจุดมีการเจริญน้อยและพบปัญหารากปมที่เกิดจากไส้เดือนฝอยซึ่งทางเกษตรกรคาดว่าน่าจะเกิดจากการเตรียมดินปลูก</p> <p><u>ปัญหาด้านแรงงาน</u> เนื่องจากเกษตรกรที่ปฏิบัติงานมีน้อยกว่างานที่ทำจึงทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างล่าช้าและทำให้เกษตรกรปฏิบัติงานมากขึ้น</p> <p><u>ปัญหาด้านการตลาด</u> ทางเกษตรกรมีความกังวลว่าปลูกแล้วจะนำผลผลิตที่ได้ไปขายที่ไหนจึงทำให้เกษตรกรบางส่วนไม่กล้าที่จะเข้าร่วมโครงการ</p>	<ol style="list-style-type: none">๑. แนะนำให้เกษตรกรทำการเตรียมดินให้มีความเหมาะสมสำหรับเพาะปลูกและให้มีการนำชีวพันธุ์เข้ามาช่วยในการกำจัดไส้เดือนฝอยในดินเพื่อลดปัญหาการเกิดรากปมในรากพืช๒. ต้องมีการจัดให้มีอบรมการปลูกพืชในพื้นที่เพื่อให้ความรู้แก่เกษตรกรที่สนใจโดยให้แปลงมีแปลงสาธิต เป็นแปลงตัวอย่างเพื่อกระตุ้นเกษตรกรโดยรอบมาเข้าร่วมกับโครงการและเพื่อเพิ่มจำนวนสมาชิกในพื้นที่๓. เรื่องการตลาดจะมีการหารือกับอาจารย์คณะบริหารฯ เพื่อจัดการทำแผนการตลาดให้กับเกษตรกรอีกที

พื้นที่บ้านศรีโครอก

ปัญหา	การแก้ไขปัญหา
<u>ปัญหาการปลูกผัก</u> ประสบปัญหาพลาสติกคลุมโรงเรือนฉีกขาดส่งผลให้โรงเรือนต้องได้รับการซ่อมแซม	๑. เนื่องจากลมเป็นธรรมชาติที่ไม่สามารถควบคุมได้ทางอาจารย์ บุญส่งแนะนำให้มีการใช้พลาสติกเหลือใช้ที่เป็นที่สายน้ำหยดเพื่อคลุมพลาสติก
<u>ปัญหาในด้านการปฏิบัติงาน</u> เนื่องจากทางกลุ่มเกษตรบ้านศรีโคเป็นพื้นที่ที่สามารถมองเห็นและใกล้กับชุมชนทำให้มีผู้พบเห็นอยากให้มีการจัดอบรมดูงานที่แปลงทำให้แปลงบางส่วนไม่ได้รับการดูแลอย่างเต็มที่	๒. แนะนำให้มีการจัดการวางแผนการปลูกให้ชัดเจนและให้ทางกลุ่มเป็นคนจัดสรรเวลาให้ผู้ที่จะมาเยี่ยมชมหรือร่วมปฏิบัติเข้าชมได้โดยไม่รบกวนกิจกรรมที่ทำในแปลงจนเกิดความเสียหาย

พื้นที่แปลงบ้านหนองบัว

ปัญหา	การแก้ไขปัญหา
<u>ปัญหาด้านการจัดการดูแล</u> ในพื้นที่แปลงเขตบ้านหนองบัวตั้งอยู่บนพื้นที่ของผู้ใหญ่บ้านซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนตัวและสมาชิกกลุ่มส่วนใหญ่ทำงานอยู่ไกลจากพื้นที่เพาะปลูกส่วนใหญ่บ้านมีการอบรมต่างพื้นที่บ่อยครั้งทำให้พืชขาดการดูแลทำให้พื้นที่เจริญไม่เต็มที่	๑. ให้มีการจัดการแบ่งหน้าที่กับทางสมาชิก เพื่อให้มีการดูแลพื้นที่เพื่อลดปัญหาพืชขาดน้ำ
<u>ปัญหาดินเพาะปลูก</u> พบว่าดินที่ทำการเพาะปลูกมีฐานอาหารที่ไม่เพียงพอต่อการปลูกพืช	๒. แนะนำให้ทางกลุ่มเกษตรกรมีการเตรียมดินให้ดีขึ้นโดยใช้ปุ๋ยคอกเพื่อให้สารอาหารหลักที่พืชต้องการพอต่อการเจริญของต้นพืช

สรุปโดย นายศุภชัย บุญเฉลียว

นักวิชาการ